

ชีวิตเป็นไปตามดวงจริงหรือ

Does Human Life Depend on Horoscope?

อรอนงค์ ทองดอนใหม่¹, สุภานันท์ ลำเภาก², ประยงค์ จันทรแดง³

Onanong Thongdonmai¹, Suphanan Samphao², Prayong Jandaeng³

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม

คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

Bachelor of Arts Program in Social Development,

School of Political and Social Sciences, University of Phayao

Corresponding Author, E-mail: preawlove.pl@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า ดวง คือ อะไร เหตุใดความเชื่อเรื่องดวงจึงยังมีอยู่ในปัจจุบัน ผลการศึกษาพบว่า ดวง หมายถึง โชคลาง ความเชื่อ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึง เป็นสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า เป็นเรื่องลึกลับเป็นตัวกำหนดชีวิตของคน que ทุกคนสามารถรู้ผ่านการทำนายจากหมอดูในรูปแบบที่หลากหลายตามศาสตร์แห่งการดูดวงและสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เหตุที่การดูดวงยังมีอยู่ในปัจจุบันนี้ เป็นผลจากมนุษย์มีความสลับซับซ้อนและละเอียดอ่อน ภายใต้ความไม่แน่นอนของชีวิตที่ไม่สามารถอธิบายในเชิงวิทยาศาสตร์เพียงอย่างเดียว เหตุการณ์บางอย่างในชีวิตอยู่นอกเหนือความคาดหมายแม้มนุษย์คิดว่า สิ่งที่ตัวเองทำอยู่สามารถกำหนดได้หรือทำให้ประสบความสำเร็จได้ แต่ก็อาจมีเหตุปัจจัยหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางอื่นหรือเป็นไปในทางทิศทางที่ไม่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น ในปัจจุบันความเชื่อในเรื่องของดวงจึงยังคงมีอยู่และมีคู่กับชีวิตของคนไทยมาโดยตลอด แม้ว่าเทคโนโลยีและนวัตกรรมจะเข้ามามีบทบาทกับชีวิตมากขึ้น แต่ก็ได้เพียงช่วยให้ชีวิตสะดวกสบายขึ้นเท่านั้น แต่ไม่อาจทำให้เรื่องลึกลับซับซ้อนที่เกิดขึ้นในชีวิตกระจ่างแจ้งได้ ส่วนองค์ความรู้ใหม่ คือ ในเชิงบวก การดูดวงเป็นโอกาสที่จะได้สอดแทรกหลักคำสอนทางศาสนาที่จะช่วยให้คนมีธรรมะในการดำเนินชีวิตมากขึ้น แต่ก็มีผลกระทบในเชิงลบ 2 ด้าน คือ 1)

ด้านหมอดูที่ไม่คำนึงถึงจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ 2) ด้านเจ้าชะตาที่อาจทำให้เป็นคนหลงติดการเชื่อดวงชะตามากกว่าการพึ่งพาตนเอง

คำสำคัญ: ดวง; ชีวิตมนุษย์; ความเชื่อ

Abstract

This article mainly focuses on studying the meaning of horoscope and its existence in the contemporary society. The study reveals that the horoscope refers to fortune and belief in the unexpected, incredible stories or incidents. It cannot be seen with physical eyes because of its mystery, yet leading to destiny of life predicted by a fortune teller in various forms of the horoscope science. The predictions can be accordingly applied for daily life. The main reason of existing horoscope is because of life's complexity and sublimity. Life is under the uncertainty; it cannot be explained scientifically and logically. Some incidents in life are beyond expectations. Though human beings think their lives can be controlled or make them successful; yet their lives may depend on various factors that affect them in a diverse, unexpected way. Therefore, at present, the belief in horoscope exists and has been continuously along with Thai way of life. Though the technology and innovation take parts in modern lives; yet, they merely ease ways of life, but cannot decode the complexities and mysteries in life. The new body of knowledge indicates that on the positive side, horoscope is a chance to interpolate the religious doctrines that will enhance people become more virtuous in their lives. But it may have negative effects on two aspects: 1) the prophets who do not consider the professional ethics; 2) the people who are the owner of destiny may be obsessed with the belief in the horoscope rather than self-reliance.

Keywords: Horoscope; Human Life; Belief

บทนำ

สังคมไทยปัจจุบันอยู่ในสถานะที่มีความสลับซับซ้อน โดยดำรงชีวิตภายใต้เงื่อนไขหรือข้อจำกัดที่หลากหลายและแตกต่างจากอดีต จนทำให้เกิดความเครียด การต่อสู้ดิ้นรน และข้อท้าทายต่าง ๆ เป็นอย่างมาก จึงทำให้คนต้องการทราบเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นเพื่อเตรียมตัวเตรียมใจ พร้อมรับมือในภาวะที่บีบคั้นที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของตน ทั้งปัญหาส่วนตัว ปัญหาครอบครัว ปัญหาระดับประเทศ ซึ่งทำให้คนในสังคมเกิดความเครียด สะท้อนให้เห็นว่า คนในสังคมต้องเผชิญกับภาวะที่ค่อนข้างอ่อนแอและท้าทาย โดยเฉพาะสังคมเมืองที่ทำให้การใช้ชีวิตปัจจุบันเปลี่ยนไป เมื่อเกิดปัญหาชีวิตจึงไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาหรืออยู่ตัวคนเดียวท่ามกลางความรู้สึกโดดเดี่ยวเนื่องจากขาดเครือข่ายในสังคมจึงมักจะแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ทำให้พยายามหาทางออกที่ดีให้แก่ชีวิตและจิตใจของตนเพื่อความอยู่รอดและรักษาศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การแสดงให้เห็นถึงความมั่นคงทางจิตใจจำเป็นต้องหาที่พึ่งอื่น ๆ เพื่อสร้างความมั่นคงในการตัดสินใจ โดยการหาที่พึ่งเป็นทางเลือกของคนที่อยู่อาศัยทั้งในเมืองขนาดใหญ่และเมืองขนาดเล็ก นั่นคือ การดูดวง

คนไทยมีค่านิยมอย่างหนึ่ง คือ ความเชื่อเรื่องดวง เชื่อถือโชคกลางและเชื่อถืออำนาจของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ อำนาจลี้ลับและบุญวาสนา ไม่ว่าจะระดับใดในสังคม (ดวงใจ ภาวานานุรักษ์ และคณะ, 2554: 513) ดังมีคำกล่าวว่า ไม่เชื่ออย่าลบหลู่ คำนี้แสดงให้เห็นว่า มีความเชื่อเรื่องลี้ลับหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ห้ามตั้งคำถามหรือลบหลู่ เพราะถ้าลบหลู่แล้วเชื่อว่า จะมีอันเป็นไปโดยทั่วไปแล้ว คนไทยแต่ละคนจะมีทัศนคติต่อความเชื่อเรื่องดวงและการเสี่ยงดวงที่แตกต่างกันไป แต่ทัศนคติเหล่านี้สามารถเปลี่ยนแปลงตามกรอบการใช้ชีวิต บางคนเชื่อว่า เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันเป็นไปตามดวงชะตาของแต่ละบุคคล โดยคำทำนายดวงชะตานั้นก็เป็นปัจจัยหนึ่งในการสร้างกรอบที่มีผลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในประเทศไทยที่ยังมีคนจำนวนมากเชื่อเรื่องเหล่านี้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้เขียนจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องชีวิตเป็นไปตามดวงจริงหรือ เพื่อวิเคราะห์สาเหตุว่า ดวง คือ อะไร เหตุใดคนจึงชอบดูดวง ดวงเชื่อได้จริงหรือไม่ เหตุใดจึงมีทั้งฝ่ายที่ปฏิเสธและยอมรับในเรื่องดวงและเพื่อศึกษาว่า เหตุใดความเชื่อเรื่องดวงยังคงมีอิทธิพลต่อสังคมไทยในปัจจุบัน

เนื้อเรื่อง

แนวคิดเรื่องของดวง

ก่อนที่จะศึกษาเรื่องชีวิต เป็นไปตามดวงจริงหรือ ผู้เขียนได้ ศึกษาทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับ ชีวิตกับดวง ซึ่งมีผู้เขียนเผยแพร่ ดังต่อไปนี้

เรื่องแรกเกี่ยวกับพฤติกรรม ความเชื่อในการดูดวงด้วยไพ่ทาโรต์ (ไผ่ยิปซี) ของประชากรในบริเวณ สยามแควร์ สรุปได้ว่า สาเหตุในการดู ดวงของประชากรส่วนใหญ่เกิดจาก การอยากทราบอนาคต รองลงมา คือ มีความสงสัยในบางเรื่องความกังวลไม่สบายใจ ต้องการส่วนช่วยในการตัดสินใจและไม่มีสาเหตุตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่เคยใช้บริการการดูดวง ด้วยไผ่ยิปซี จำนวน 211 คน สำหรับ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการดูดวง ด้วยไผ่ยิปซีเป็นอันดับที่ 1 คือ ปัจจัย ด้านการบริการ รองลงมา คือ ปัจจัย ด้านราคา ปัจจัยด้านบุคลากรในการ ให้บริการ ปัจจัยด้านกระบวนการการ ให้บริการ ปัจจัยด้านการส่งเสริม การตลาด ปัจจัยด้านช่องทางการจัด จำหน่ายและปัจจัยด้านศักยภาพ ตามลำดับ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคย ใช้บริการการดูดวงด้วยไผ่ยิปซีจำนวน 189 คน ส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ไม่เคยใช้ บริการดูดวงด้วยไผ่ยิปซี คือ ไม่ทราบ

ข้อมูลเกี่ยวกับการดูดวงในลักษณะนี้ว่า มีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด (ดวงใจ ภาวนานุรักษ์ และคณะ, 2554: 512)

เรื่องต่อมามีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้าน โหราศาสตร์กับความสุขในที่ทำงาน ของพนักงาน บมจ. ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ สายงานปฏิบัติการ จากข้อมูลส่วนบุคคลพบว่า ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ระดับ การศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งสถาน ภาพของพนักงานมีสถานะสมรสแล้ว โดยมีตำแหน่งตั้งแต่เจ้าหน้าที่และอายุ การทำงาน 15 ปีขึ้นไป ระดับความเชื่อ ด้านโหราศาสตร์พบว่า บริษัทธนาคาร กรุงไทยจำกัด (มหาชน) สำนักงาน ใหญ่ สายงานปฏิบัติการมีความเชื่อ ด้านโหราศาสตร์ ระดับความสุขในชีวิต ความเป็นอยู่เท่ากับคนทั่วไป ความเชื่อ ด้านโหราศาสตร์ของพนักงานกับ ความสุขในที่ทำงานของพนักงาน บมจ. ธนาคารกรุงไทย ในภาพรวมมี ความเชื่อด้านโหราศาสตร์ในด้านที่ แตกต่างกัน เช่น การดูลายมือ การดู ไฟ การดูฤกษ์ยามและการดูดวงจัญ การดูดวงไม่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อ ความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงาน ของพนักงาน (ธัญญา นาคบุตร, 2556: บทคัดย่อ)

เรื่องสุดท้ายเป็นผลสรุปจากงานวิจัยเรื่อง*การรับรู้และการเสพติด* *ผลจากการดูดวง* ที่พบว่า ผู้ใช้บริการดูดวงเชื่อว่า การดูดวงเป็นสิ่งที่เชื่อถือได้ การดูดวงเป็นศาสตร์ที่ใช้สำหรับการทำนายอนาคต สิ่งกลับ อัศจรรย์ในแง่ของผลลัพธ์จากการเสพติดดูดวงทางด้านบวพบการดูดวงเป็นที่พึงพอใจและสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจยามที่เกิดปัญหาทำให้มีความมั่นใจ กล้าคิด กล้าตัดสินใจเพิ่มมากขึ้นและในยามทุกข์ช่วยให้ความทุกข์ลดลงได้โดยคิดว่าหมอดูที่ตนไปดูด้วยนั้นเป็นที่ปรึกษา รับฟังและให้คำแนะนำในทางที่ถูกที่ควร ส่วนผลด้านลบจากการเสพติดดูดวงนั้น พบการดูดวงทำให้เสียสุขภาพจิต ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าตัดสินใจเมื่อเกิดปัญหา เกิดการปรับเปลี่ยนทางอารมณ์ มีการหมกมุ่นอยู่กับการดูดวงอยู่ตลอดเวลาจนไม่สนใจสิ่งรอบตัวทำให้ส่งผลต่อความคิด และพฤติกรรมด้านการแสดงออก อีกทั้งยังทำให้วิถีชีวิตเปลี่ยนไปจากเดิม รวมไปถึงไม่สามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้ (อัครกิตต์ สินธุวงศ์ศรี, 2559: บทคัดย่อ)

ความหมายของดวง

ในเบื้องต้นขอทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของดวงและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับดวงให้ชัดเจนว่า เหตุใด

ความเชื่อเรื่องนี้จะยังคงมีอยู่ในสังคมไทยปัจจุบัน

ดวง หมายถึง เกณฑ์ที่กำหนดชีวิตของคนหรือสัตว์ ตลอดจนบ้านเมือง โดยดวงชะตาของแต่ละบุคคลหรือแต่ละสถานที่จะมีความแตกต่างกันไปตามช่วงเวลาของชีวิตหรือสิ่งนั้น (สำนักข่าวเดลินิวส์, 2557) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อดวงชะตา จะเห็นว่า คนส่วนมากนิยมตรวจสอบดวงชะตาตนเอง รวมถึงสถานที่ที่ตนอยู่อาศัย ทั้งนี้ก็เพราะต้องการทราบพื้นฐานดวงชะตา ข้อมูลในอนาคตหรือที่เรียกว่าชะตากำหนด จากนั้น นำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณหาทางปรับแก้เพื่อให้การดำเนินชีวิตมีความเหมาะสมและเจริญรุ่งเรืองในอนาคต ดังนั้น คนบางกลุ่มจึงเชื่อในเรื่องการเสริมดวงหรือผูกดวงเพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินชีวิต การดูดวงมีมาตั้งแต่สมัยโบราณ ในยามศึกสงครามก็มีการดูดวงชะตาก่อน ดังนั้นการดูดวงจึงเป็นกิจกรรมเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและการรับรู้ดวงชะตาของบุคคลหรือสถานที่อย่างหนึ่ง เช่น การดูดวงเมืองก็เพื่อรับทราบข้อมูลในการขอคำแนะนำการตัดสินใจ ซึ่งแล้วแต่ความเชื่อของแต่ละบุคคล นอกจากการดูดวงเมืองแล้ว ยังมีการดูดวงเรื่องเนื้อคู่ หน้าที่การงาน การเงิน

การศึกษา เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การดูดวงมีบุคคลที่เกี่ยวข้อง 2 ฝ่าย คือ 1) ผู้ทำนายเรียกว่า หมอดู 2) ผู้ดูดวงเรียกว่า เจ้าชะตา โดยผลลัพธ์ของการดูดวง ก็คือ คำทำนาย

ส่วนคำว่า ดวงชะตา หมายถึง ผังที่แสดงตำแหน่งของดาวพระเคราะห์ต่าง ๆ ในท้องฟ้าขณะที่เกิดเหตุการณ์บางอย่าง โดยเฉพาะดวงชะตากำเนิด ซึ่งกำหนดความเป็นไปในชีวิตของบุคคลต่าง ๆ ตามความเชื่อทางโหราศาสตร์ เรียกสั้น ๆ ว่า ดวง (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2556) ดวงชะตาจึงมีความหมายถึงหลักของโหราศาสตร์ที่หมายถึง ศาสตร์แห่งการพยากรณ์หรือการทำนายโชคชะตาที่อาศัยการเคลื่อนที่ของโลก ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์และดาวนพเคราะห์ต่าง ๆ ที่โคจรในระบบสุริยจักรวาลที่มีความสัมพันธ์กับชีวิตมนุษย์ (กฤติกาวัลย์ หิรัญลี, 2554: 55)

จากความหมายที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ดวง หมายถึง ตัวกำหนดชีวิตของคนที่ทุกคนสามารถดูผ่านการทำนายจากหมอดูในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ดูดวงด้วยลายมือ ดูดวงด้วยไฟ การเสี่ยงทายเพื่อคำทำนายในเรื่องราวความรัก การเรียน การทำงานและสุขภาพที่สามารถรู้ล่วงหน้าได้ ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อความสบายใจของ

แต่ละบุคคล การดูดวงจึงเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่สามารถบอกถึงเรื่องราวที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคตเพื่อเตรียมรับมือต่อสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นและเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เชื่อถือได้

รูปแบบของการดูดวง

ในประเด็นนี้ ขอกล่าวถึงรูปแบบการดูดวงอันเป็นศาสตร์แห่งความเชื่อที่มีวิธีการหลากหลายและแตกต่างกัน ส่วนจะแม่นยำมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับความเชื่อของตัวบุคคล รูปแบบแห่งศาสตร์การดูดวงในปัจจุบัน เช่น หัตถศาสตร์ (ลายเส้นบนฝ่ามือ) ไพ่ยิปซีหรือไพ่ทาโรต์ (Tarot Card) บาทศาสตร์ (พยากรณ์ฝ่าเท้า) นรลักษณ์ศาสตร์ (โหงวเฮ้งพยากรณ์) การพยากรณ์เลข 7 ตัว (พยากรณ์ดวงดาว 7 ดวง และ 9 ดวง) กราฟชีวิต (การทำนายแบบฐานเลข 12 ตัว) (ปริญา นาคปฐม และพิทักษ์ ศิริวงศ์, 2560: 74; อัครกิตติ์ สินธุวงศ์ศรี, 2560: 211) หรืออาจแบ่งเป็น 9 ศาสตร์ ดังนี้ 1) อักขระ 8 ตัว อันเป็นการทำนายจากวันเดือนปีเกิดและเวลาตกฟาก 2) ดาราพยากรณ์ เป็นการทำนายจากตัวเลขของดวงดาวทั้ง 12 ดวง 3) การดูลายมือและรูปหน้า รวมถึงการสัมผัสกระดูก ซึ่งเป็นการดูรูปลักษณ์ทางกายภาพ 4) ศาสตร์แห่งการเสี่ยงทาย เป็นการทำนายจากการใช้เหรียญทองแดง กระดองเต่าหรือ

นกระจอกขวาสีขาว 5) ศาสตร์แห่ง
ชื่อสกุล เป็นการตั้งชื่อตามอักษรมงคล
6) ศาสตร์ว่าด้วยบ้านเรือน เป็นการ
ทำนายตามศาสตร์การตั้งตำแหน่งของ
อาคารสถานที่เพื่อให้ได้สมดุล 7)
ศาสตร์ว่าด้วยฤกษ์ยาม เป็นการ
ทำนายการกำหนดทิศทางการออกรบ
ปัจจุบันใช้ดูฤกษ์ในการประกอบ
กิจการต่าง ๆ 8) ศาสตร์แห่งดวงดาว
(ราศีเกิด) เป็นการทำนายตามดวงดาว
ทั้ง 10 ในระบบสุริยจักรวาล และ 9)
ศาสตร์แห่งไฟทาโรห์ เป็นลักษณะการ
ทำนายการเลือกไฟของเจ้าชะตาเอง
(สำนักข่าว Sanook, 2558) โดย
เฉพาะในข้อสุดท้าย คือ ไพ่ยิปซี ซึ่ง
เป็นการใช้รูปและสัญลักษณ์บนไพ่ที่
หยิบได้ เป็นสื่อกลางบอกเล่าความ
หมายหรือเรื่องราวที่จะเกิดขึ้น เช่น ไพ่
ยิปซีลายไทยที่เป็นโหราศาสตร์แขนง
หนึ่ง โดยนำเรื่องราวในรามเกียรติ์มา
เป็นอุปกรณ์การพยากรณ์ (เขมชาติ
ปริญญานุสรณ์, 2562: 72) สรุปแล้ว
ทั้ง 9 ศาสตร์นี้เป็นเพียงตัวอย่างการ
ดูดวง เพราะยังมีการดูดวงแบบเสี่ยง
ทายหลายรูปแบบ เช่น ลูกเต๋า เข็มชี
ไม้ดิว ไม้ปวย แต่ทั้งหมดนี้ก็เพื่อเป็น
การแสวงหาเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ
ในช่วงที่ไม่สบายใจหรือเกิดความกังวล

สถานการณ์ดูดวงในปัจจุบัน

ในสังคมปัจจุบันการดูดวงได้
เปลี่ยนจากการนั่งดูแบบตัวต่อตัวเป็น

การดูแบบออนไลน์มากขึ้น การดูดวง
เริ่มปรับตัวสู่ฐานงาน (Platform) ใหม่
เช่น การถ่ายทอดสดโดยมีหมอดูที่
ได้รับความนิยมเป็นผู้คอยทำนายดวง
ชะตาให้กับผู้รับบริการผ่านทางแอป
พลิเคชันที่รวบรวมหมอดูออนไลน์ที่มี
ชื่อดังไว้เป็นจุดขาย เน้นเจาะตลาด
กลุ่มคนรุ่นใหม่ นอกจากนี้ ยังมีการ
ผู้ให้บริการอีกหลายเจ้าซึ่งสามารถ
เลือกตามความชอบของแต่ละคน ฐาน
งานลักษณะนี้มีการคิดค่าบริการเป็น
ครั้ง ๆ โดยจำกัดเวลาหรือจำนวนของ
คำถามที่จะถามหมอดูได้ในแต่ละครั้ง

อาจกล่าวได้ว่า การดูดวงผ่าน
แอปพลิเคชันมีแทบทุกศาสตร์ให้เลือก
เป็นการผนวกศาสตร์การดูดวงกับ
เทคโนโลยีเข้าด้วยกัน เช่น การเสี่ยง
เข็มชีในรูปแบบของดิจิทัลที่ก่อนเขย่า
ต้องตั้งจิตให้มั่น ไพ่ยิปซีในรูปของแอป
พลิเคชัน แม้กระทั่งการดูลายนิ้วมือที่
อาศัยการสแกนนิ้วเข้ามาช่วยในการ
ดูดวง โดยไม่จำเป็นต้องไปหาหมอดูถึง
ที่อีกต่อไป เพียงแค่มีอินเทอร์เน็ตก็
สามารถดูได้ตลอดเวลา อย่างไรก็ตาม
แม้ลักษณะการดูดวงจะเปลี่ยนแปลง
ไป แต่หลักการความเชื่อยังคงอยู่ เช่น
'ค่าครู' ที่ถูกเปลี่ยนเป็น 'ค่าบริการ'
การดูดวงจึงมีลักษณะเป็นเชิงธุรกิจ
มากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริม
การขายหรือโปรโมชัน เช่น การดูเรื่อง
การทำงาน เสริมด้วยการดูฟรีเรื่องความ

รัก ช่องทางการจ่ายเงินมีความสะดวกสบายด้วยการจ่ายผ่านบัตรเครดิตหรือจ่ายที่เคาน์เตอร์เซอร์วิส ปัจจุบันการดูดวงได้ปรับให้คนรุ่นใหม่เข้าถึงได้ง่าย ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ที่เข้าใจชัดเจน จะเห็นว่า วิธีการดูดวงได้ปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย แต่อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ไม่ปรับเปลี่ยน ก็คือ การที่มนุษย์ทุกคนต้องการล่วงรู้อนาคตของตนเอง การดูดวงจึงยังคงอยู่ถึงปัจจุบัน (Reethasri, 2562) ซึ่งในงานวิจัยของ อัครกิตติ์ สินธุวงศ์ศรี (2559: 57-59) ระบุเหตุผลในการดูดวงไว้ ดังนี้ 1) ความคาดหวัง โดยประสงค์ให้เป็นไปตามที่คิดหรือตั้งใจไว้และพร้อมรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่จะเกิดขึ้น ซึ่งเป็นเหตุผลที่มีมากที่สุดคือ ร้อยละ 49.6 2) ความเครียด โดยต้องการขจัดความรู้สึกไม่สบายใจและต้องการที่พึ่งทางใจ โดยเฉพาะการชี้แนะเรื่องราวที่จะเกิดในอนาคตเพื่อเพิ่มกำลังใจและป้องกันเรื่องราวที่จะทำให้เกิดเครียด เป็นเหตุผลรองลงมา คือ ร้อยละ 32 3) ความสนุกสนาน เป็นการดูเพื่อความบันเทิง โดยมีเหตุผลร้อยละ 10 4) ความกลัว โดยเฉพาะการดูดวงเพื่อหลีกเลี่ยงอันตรายหรือความเสียหาย เหตุผลร้อยละ 7 และ 5) ด้านอื่น ๆ เช่น กลุ่มที่รู้สึกเฉย ๆ หรือเบื่อหน่าย ร้อยละ 0.5 ส่วนความสนใจในการดูดวง หากนับจากเรื่องที่

คนสนใจมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด มีดังนี้ 1) การงาน 2) การเงิน/ธุรกิจ 3) ความรัก 4) การเรียน 5) ครอบครัว 6) โชคลาภ 7) ที่อยู่อาศัย 8) สุขภาพ และ 9) อุบัติเหตุ โดยสรุปแล้ว จะเห็นว่า สถานการณ์การดูดวงปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบให้ทันสมัยขึ้น แต่เหตุผลหรือความสนใจก็ยังอยู่ใน 4 ประเด็นหลัก คือ 1) ต้องการรู้อนาคตของตนเองหรือความคาดหวังในอนาคต เช่น การประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตนหวังไว้ 2) ต้องการเสริมอำนาจบารมี หน้าที่การงาน ยศศักดิ์ รวมถึงความรัก 3) ต้องการคลายเครียดหรือความทุกข์ใจ จึงต้องการหาต้นตอของปัญหาหรือสิ่งที่สร้างความสนุกสนาน ทำลายให้กับชีวิต และ 4) ต้องการที่พึ่งทางใจ อันเนื่องมาจากความหวาดกลัวหรือสุขภาพที่ไม่ดี

เหตุใดคนถึงชอบดูดวง ดวงเชื่อได้จริงหรือ

ในประเด็นนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงมุมมองและทัศนคติของแต่ละกลุ่มที่มีต่อความเชื่อหรือความขึ้นชอบในการดูดวง สำหรับคนที่มีความเชื่อในเรื่องนี้เห็นว่า การดูดวงเป็นการทบทวนพฤติกรรมของตัวเอง โดยคำทำนายอาจช่วยให้การตัดสินใจเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตได้ดีขึ้น การดูดวงจึงมีลักษณะพึ่งพาไว้หู่ บางคนอาจดูเพื่อความสนุกหรือดูไว้คุยกับเพื่อน บาง

ครั้งการดูดวงก็ไม่ได้ต้องการความเป็นเหตุเป็นผลหรือการพิสูจน์ด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์เสมอไป เพราะบางครั้งการดูดวงอาจเป็นเหมือนการมอบสิ่งพิเศษให้กับมนุษย์ในการหนีจากโลกของปัญหา สามารถสร้างจินตนาการถึงอนาคตและสร้างขวัญกำลังใจในการสู้ชีวิตในยุคสมัยนี้ (Reethasri, 2562)

ส่วนสาเหตุที่ทำให้คนนิยมและชื่นชอบการดูดวง เนื่องจากความสลับซับซ้อนของวิถีชีวิตมนุษย์ที่เกิดจากความสับสน ความไม่แน่นอน รวมถึงความไม่มั่นคงในชีวิตในเรื่องความรักและความสูญเสีย จนทำให้ความวิตกกังวลเกิดความไม่สบายใจ อาจด้วยเหตุนี้การดูดวงจึงเป็นทางออกในการแก้ไขปัญหาที่ไม่ต้องการความซับซ้อนใด ๆ เพราะอย่างน้อยหากการทำนายเป็นที่น่าชื่นใจก็สร้างรอยยิ้มหรือกำลังใจได้ในการแก้ปัญหา ซึ่งอาจไม่ได้ยุติปัญหาได้ทุกอย่าง แต่การผ่อนหนักให้เป็นเบาก็ช่วยเยียวยาจิตใจได้ระดับหนึ่ง

ในมุมมองและทัศนคติของผู้เขียนเองคิดว่า เหตุที่คนนิยมการดูดวงเนื่องจากปัจจุบันการดูดวงเป็นเรื่องที่ง่ายและสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น เพียงใช้โทรศัพท์มือถือค้นหาก็สามารถดูได้อย่างง่ายดายและไม่เสียค่าบริการ ซึ่งต่างกับการดูกับหมอดู ส่วนปัจจัยที่ส่งผลให้คนนิยมการดูดวงนั้นเป็น

เพราะต้องการเสริมความเชื่อมั่นและความสบายใจ เช่น การเกิดความวิตกกังวลในการนำเสนองานจนถึงขั้นวิตกกังวล สิ่งที่คนไทยจะยึดถือเป็นอันดับแรก คือ การดูดวง โดยการตรวจดูการพยากรณ์รายวันด้วยการใส่เสื้อผ้าสีมงคล ใช้กระเป๋าสตางค์เสริมดวง นอกจากนี้ ยังนิยมดูดวงเพื่อรู้อนาคต ซึ่งแน่นอนว่า ทุกคนอยากรู้อนาคตของตนเอง เนื่องจากอนาคตเป็นสิ่งที่มนุษย์ไม่สามารถที่จะรับรู้ได้ว่า ชีวิตต่อไปจะเป็นอย่างไรบ้าง จะประสบความสำเร็จหรือไม่ จะเป็นตามที่คาดหวังเพียงใด สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่มนุษย์ต้องการหาคำตอบจนต้องพึ่งพาอาศัยการดูดวง แต่สำหรับบางคนที่ไม่เคร่งเครียดกับการดูดวงมากจะดูเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ยกตัวอย่าง กลุ่มเด็กนักเรียนที่มักดูดวงทำนายความรักเพื่อแลกเปลี่ยนหรือพูดคุยภายในกลุ่ม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการยอมรับและเชื่อในเรื่องของการดูดวงได้ประการหนึ่ง

สำหรับประเด็นที่ว่า ดวงเชื่อได้จริงหรือไม่ หากมองในมุมของคนที่ชอบดูดวง ดวงเปรียบเสมือนเครื่องมือในการกำหนดอนาคต หากได้ทราบถึงอนาคตก็จะวางแผนการดำเนินชีวิตและเตรียมรับมือกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ เปรียบเสมือนเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับตนเองได้ ฉะนั้น ความเชื่อเรื่อง

ดวงในทัศนะของคนกลุ่มนี้มีความเป็นไปได้และน่าเชื่อถือ อีกประการหนึ่งผู้เขียนเห็นว่า หากนำวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ตามหลักพระพุทธศาสนา มาใช้ในการพิจารณา โดยเฉพาะวิธีคิดแบบสืบสาวหาเหตุปัจจัย มาวิเคราะห์โดยการเชื่อมโยงให้เห็นถึงเหตุและผลที่จะเกิดขึ้น ย่อมมีแนวทางในการรับมือเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ อีกทั้งความเชื่อเรื่องดวงนั้น อาจจะมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

การปฏิเสธความเชื่อเรื่องของการดวง

ในประเด็นนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงมุมมองและทัศนคติของกลุ่มและบุคคลที่ปฏิเสธความเชื่อเรื่องของการดวง สำหรับบุคคลที่ไม่มีความเชื่อในเรื่องของดวง เพราะคิดว่า ดวงเป็นเรื่องที่หาข้อพิสูจน์ไม่ได้ อาจเป็นเพราะเชื่อในกรรมตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา ในแง่ของกฎแห่งกรรม (Action and Reaction) คือ ทำอย่างไรย่อมได้รับผลอย่างนั้น หากทำดีย่อมได้ดี ทำชั่วย่อมได้ชั่ว (พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่ม 15 ข้อ 256: 374) กรรมเก่าเป็นเรื่องของอดีต ที่ติดตัวเรามาแต่กำเนิด โดยเชื่อว่า ทุกอย่างเกิดขึ้นไม่ใช่ความบังเอิญตั้งแต่ชาติกำเนิด สถานที่เกิด บุพการีหรือเพื่อนฝูง แต่เชื่อตามหลักที่ว่า *ทุกคนมีกรรมเป็นของตน เป็นผู้รับผลของ*

กรรม มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย เราทำกรรมใดไว้จะเป็นกรรมดีหรือกรรมชั่วก็ตาม ย่อมเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น (พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่ม 22 ข้อ 57: 100) ดังนั้น ชีวิตมนุษย์จึงขึ้นอยู่กับกรรมเก่าเป็นทุน แต่อย่างไรก็ตามอนาคตก็ขึ้นอยู่กับกระทำปัจจุบันด้วยว่า จะกระทำอย่างไร หากถือตามหลักกฎแห่งกรรมแล้ว สิ่งที่เราเรียกว่า ดวง อาจตีความได้ว่า เป็นผลของการกระทำ (กรรม) ในอดีตที่ยังส่งผลต่อมาถึงปัจจุบัน เพียงแต่มนุษย์ไม่สามารถมองเห็นหรือจำได้ทั้งหมดว่าตนเองได้ทำอะไรมาแล้วบ้าง จึงเข้าใจผิดว่า เป็นดวงหรือโชคชะตาที่ฟ้าดินกำหนดมา ซึ่งแท้จริงแล้วเป็นผลหรือวิบากของสิ่งที่แต่ละคนได้ทำไว้แล้วในอดีตนั่นเอง

ดังนั้น ชีวิตมนุษย์จึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับดวง แต่ขึ้นอยู่กับกระทำของตนเอง บางคนมองว่า การดวงสามารถบอกถึงความรักในอนาคตข้างหน้า แต่ไม่มองวันนี้หรือขณะนี้ว่า กำลังทำอะไรอยู่ การใช้ชีวิตของมนุษย์เป็นการใช้ชีวิตแบบวิทยาศาสตร์ที่ต้องตั้งสมมติฐาน การทดลองและค้นหาข้อพิสูจน์ความจริงเพื่อหาคำตอบว่า อุปสรรคที่เจอเกิดมาจากไหน เกิดจากการกระทำของตนหรือไม่ หากต้องการพิสูจน์ในเรื่องของความรัก ต้องหา

คำตอบว่า คนสองคนรู้สึกและคิดต่อกันอย่างไร ปรับระเบียบ วิธีชีวิตเข้ากันได้หรือไม่ เมื่อต้องพบเจอกบททดสอบอะไรในระหว่างเส้นทางความรักของตน เหมือนเอาดวงเป็นตัวกำหนด แม้ว่าดวงจะเป็นตัวกำหนดเส้นทาง แต่การใช้ชีวิตอย่างมีสติและใช้เหตุผลนำทาง ก็ทำให้ชีวิตดำเนินไปอย่างสันติสุขและมีความสุข สามารถประสบความสำเร็จได้ การกระทำของตัวเราเป็นตัวกำหนดชีวิตของตัวเราเอง โดยไม่ได้ให้ดวงมาขีดเส้นความสำเร็จของชีวิตเรา นอกจากนี้ ฤกษ์ยามหรือสิ่งที่เรายึดถือตามดวงตามคำทำนายของหมอดูนั้นก็แค่เป็นเพียงอุปายที่ทำให้เราสบายใจเท่านั้น แต่หากคิดดี ทำดี พูดดีแล้ว ถือเป็นเรื่องที่ดีโดยตัวเอง ไม่ใช่เพราะดวงแต่ประการใด ดังบทสวดที่พระมกสวดประจำบทหนึ่งในตอนท้ายบทถวายพรพระที่ว่า

สุนักขัตตัง สุมังคะลัง สุปะภาตัง สุหุณฺธิตัง
สุขะโณ สุมุหุตโต จะ สุกุญฺญัง พรหมะจาริสสุ
ปะทักขิมัง กายะกัมมัง วาจากัมมัง ปะทักขิมัง
ปะทักขิมัง มะโนกัมมัง ปะณิธิ เต ปะทักขิณา
ปะทักขิณานิ กัตวานะ ละภันตัตถะ ปะทักขิเณฯ
(พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี เล่ม 20 ข้อ 595: 379)

แปลว่า “สัตว์ทั้งหลาย ประพฤติชอบในเวลาใด เวลานั้นชื่อว่า เป็นฤกษ์ดี มงคลดี สว่างดี รุ่งดี ขณะดี ยามดี และบูชาดีในพรหมจารีบุคคล กายกรรมเป็นส่วนเบื้องต้น วาจกรรม

เป็นส่วนเบื้องขวา มโนกรรมเป็นส่วน เบื้องขวา ความปรารถนาของท่านเป็นส่วนเบื้องขวา สัตว์ทั้งหลายทำกรรม อันเป็นส่วนเบื้องขวาแล้ว ย่อมได้ ประโยชน์อันเป็นส่วนเบื้องขวา” (พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่ม 20 ข้อ 156: 400)

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถวิเคราะห์ได้ว่า เพราะเหตุใดถึงมีฝ่ายปฏิเสธความเชื่อในเรื่องของการ ดูดวง เนื่องจากกลุ่มและบุคคลมี มุมมองว่า ดวงเป็นเรื่องที่หาข้อพิสูจน์ ไม่ได้ ไม่เป็นไปตามหลักวิทยาศาสตร์ ในการจะดำเนินชีวิตของคนนั้น ขึ้นอยู่กับ การกระทำของตัวเอง ดังพุทธพจน์ที่ว่า “คนหว่านพืชเช่นใด ย่อมได้รับผล เช่นนั้น” (พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่ม 27 ข้อ 15: 201) ชีวิตจะเป็นไปได้ดี ขึ้นอยู่กับการประพฤติปฏิบัติตัวที่ดี และเหมาะสมถูกกาลเทศะ ชีวิตจะก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ ขึ้นอยู่กับความขยันหมั่นเพียรของ ตัวเอง ไม่เกียจคร้าน หากต้องการ ความรักจากผู้อื่นอยากให้คนอื่นเห็น ออกเห็นใจ ดังนั้น การที่เราจะได้ทุกสิ่งทุกอย่างที่เราต้องการนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับ ดวง แต่เป็นผลมาจากการกระทำ ของตัวเราเอง

อย่างไรก็ตาม ในทางพระพุทธ ศาสนามีชาวพุทธส่วนหนึ่งที่ยอมรับ และเชื่อในเรื่องดวง จะเห็นได้ว่า มี

พระหมอดู พระที่ให้ฤกษ์ยามหรือทำพิธีสะเดาะเคราะห์ต่อชะตาหรือเสริมดวงจำนวนมาก หากจะกล่าวว่า ท่านเหล่านี้ไม่เชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมตามที่พระพุทธเจ้าสอนก็ดูกระไรอยู่ แม้ในประวัติของพระพุทธเจ้าตอนเป็นเจ้าชายสิทธัตถะที่เพิ่งประสูติได้ 5 วัน ก็มีพิธีเชิญพราหมณ์มาพยากรณ์หรือทำนายลักษณะดวงชะตาชีวิตของเจ้าชาย เหตุการณ์นี้ทำให้มีผู้อ้างว่า แม้แต่ชีวิตของเจ้าชายสิทธัตถะยังเป็นไปตามดวงที่พวกพราหมณ์ทำนายไว้ว่า “1. ถ้าอยู่ครองเรือนจะได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้ทรงธรรม ครองราชย์โดยธรรม ทรงเป็นใหญ่ในแผ่นดิน มีมหาสมุทรทั้งสี่เป็นขอบเขต ทรงได้รับชัยชนะ มีพระราชอาณาจักรมั่นคง สมบูรณ์ด้วยแก้ว 7 ประการ ฯลฯ ครบครองแผ่นดินนี้มีสาครเป็นขอบเขต 2. ถ้าเสด็จออกจากพระราชวังผนวชเป็นบรรพชิต จะได้เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ไม่มีกิเลสในโลก” (พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่ม 10 ข้อ 34: 16) แต่การอ้างเช่นนี้ก็อาจแย้งได้ว่า นี่เป็นการกระทำของพวกพราหมณ์ไม่เกี่ยวกับพระพุทธเจ้า เพราะตอนนั้นเจ้าชายยังไม่ได้เป็นพระพุทธเจ้า จึงไม่นับเนื่องตามความเชื่อทางพระพุทธศาสนา

ในความคิดของผู้เขียน ผลจากการกระทำของมนุษย์ บางเรื่อง

อาจจะทำให้ชีวิตไม่ได้เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ด้วยเหตุที่ชีวิตมีความสลับซับซ้อนและละเอียดอ่อน อีกทั้งยังหาความแน่นอนไม่ได้และไม่อาจจะอธิบายในเชิงวิทยาศาสตร์หรือในเชิงของความเป็นเหตุผลได้ทุกขณะ บางครั้งเป็นเรื่องเหนือธรรมชาติ ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยเหตุผล แม้จะบอกว่า การกระทำที่ท่ายู่จะทำให้ประสบความสำเร็จหรือดีอยู่แล้วก็ตาม แต่ก็อาจมีปัจจัยในหลายด้าน เช่น ด้านการเงิน ด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านครอบครัว ด้านวัฒนธรรมและด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางอื่นหรือเป็นไปในทางทิศทางที่ไม่ได้กำหนดไว้ เช่น ข้าราชการที่ตั้งใจทำงาน เก็บเงินมาไว้ใช้ชีวิตหลังเกษียณ ด้วยความละโมภโลภมากจึงนำเงินที่ได้จากการทำงานและเงินบำนาญชีวิตหลังเกษียณไปลงทุนกับการเล่นแชร์ ในท้ายที่สุดเงินที่ได้ลงทุนไปสูญหายจากการถูกโกง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การกระทำของมนุษย์ถึงแม้จะประพติดดี ตั้งใจทำงานเก็บออมเงินมามากเพียงใด หากประมาทไม่คิดให้ถี่ถ้วนก็ทำให้สูญเสียสิ่งที่คาดหวังไว้ได้ การกระทำจึงไม่ได้ถูกต้องเสมอไปอาจจะมีข้อผิดพลาดไปบ้าง แต่ก็ก่อให้เกิดการเรียนรู้และ

สามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไปได้

เหตุใดความเชื่อเรื่องดวงถึงยังมีอยู่ในปัจจุบัน

ในปัจจุบันที่ยังคงมีความเชื่อในเรื่องของดวง เนื่องจากดวงอยู่คู่กับชีวิตของคนไทยอาจจะเป็นบางเรื่องดังจะเห็นได้จากตัวอย่างในเรื่องของการเลือกสีเสื้อผ้าตามวัน การเลือกวันในการออกรถใหม่ การเลือกสีกระเป๋าสตางค์ การเลือกวันเดินทางไปต่างจังหวัด บางครั้งเหตุผลและตรรกะที่อ้างตามหลักวิทยาศาสตร์ก็ไม่สามารถคลายปมปัญหาที่อยู่ในใจ บางครั้งเรื่องเหนือธรรมชาติมีเพียงข้อมูลทางโหราศาสตร์ สามารถช่วยให้สบายใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งความสบายใจนี้มีผลต่อวิธีการรับมือกับความสับสน หลายคนใช้การดูดวงเป็นหลุมหลบภัยเมื่อต้องเผชิญหน้ากับความเครียดที่มองไม่เห็นทางออก คนส่วนใหญ่มักไม่กล้าให้ครอบครัวฟัง แต่จะกล่าพุดถึงปัญหากับเพื่อนอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งถือเป็นวิธีเดียวกันกับการดูดวง จึงเป็นเหตุผลว่า ทำไมการดูดวงทำให้เราสบายใจขึ้น ในยุคที่ทุกคนมีสมาร์ทโฟน (Smartphone) ที่สามารถเข้าดวงได้ง่ายขึ้น การดูดวงผ่านแอปพลิเคชันก็มีแทบทุกศาสตร์ให้เลือก เป็นการนำการดูดวงกับเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน เช่น การเสี่ยงเซียมซีดิจิทัล ไฟฟ์ปีซีแอป

พลิเคชั่นหรือการสแกนดูลายนิ้วมือ ซึ่งทำให้การดูดวงสามารถดูได้ตลอดเวลา เช่น ผ่านการพยากรณ์ทางไลน์ (LINE) กูเกิล (Google) เฟซบุ๊ก (Facebook) ดังนั้น เหตุผลที่ความเชื่อเรื่องดวงยังมีอยู่ในปัจจุบัน อาจเป็นเพราะบทบาทของโหราจารย์ทั้ง 5 ข้อต่อไปนี้ (พระมหาสมคิด เสือเกาะ, 2543: 149) ซึ่งสะท้อนถึงประโยชน์ของการดูดวงที่ยังมีต่อสังคมไทย ประกอบด้วย 1) การส่งเสริมสุขภาพจิต ซึ่งทำให้ผู้รับบริการดูดวงคลายความกังวลลงได้ 2) การแนะแนวอาชีพตามศักยภาพของบุคคลที่มารับบริการ 3) การเป็นครูหรือผู้นำทางในการชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง 4) การให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ ทั้งทางกายและทางใจ และ 5) การเป็นผู้เผยแผ่ศาสนาในกรณีให้ผู้ให้ฤกษ์ (หรือดูดวง) เป็นพระสงฆ์ ซึ่งสามารถแทรกหลักธรรมแก่ผู้รับบริการได้ หรืออาจเป็นเพราะเหตุผล 5 ประการ ตามงานวิจัยของอัศรภักดิ์ สินธุ์ศรี (2559: 67-68) ซึ่งระบุเหตุผลความเชื่อเรื่องดวงยังคงอยู่ในสังคมไทย โดยเรียงจากอันดับมากที่สุดดังต่อไปนี้ 1) ความคาดหวังในเรื่องที่ต้องการหาคำตอบและหนทางแก้ไข ร้อยละ 21.6 2) ความศรัทธาที่มีต่อหมอดูและศาสตร์ในการทำนาย ร้อยละ 19.1 3) การได้รับความเชื่อมโยงด้วยเหตุผลทางความเชื่อ ร้อยละ 16.1

4) การเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจในตัวเอง จึงต้องพึ่งพาการดูดวง ร้อยละ 15.9 5) การเปรียบเทียบหมอดูว่า เป็นที่ปรึกษาของสังคม ร้อยละ 14.6 6) ความต้องการรับรู้สิ่งล่วงหน้า ซึ่งหมอดูเท่านั้น คือ ทางออกที่ดีที่สุด ร้อยละ 12.6 อย่างไรก็ตาม เหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมด อาจสรุปสาเหตุได้ 2 ประการ คือ 1) เหตุผลภายใน คือ เรื่องของหมอดูและเจ้าชะตาเองที่ยังคงศรัทธาและชื่นชอบในศาสตร์นี้ว่า สามารถเป็นที่พึ่งได้จริง 2) เหตุผลภายนอก คือ สภาพเหตุการณ์ทางสังคม บ้านเมือง รวมถึงเศรษฐกิจที่เป็นตัวแปรให้ศาสตร์นี้สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาเรื่องนี้ ทำให้ได้แนวคิดอันเป็นองค์ความรู้ทั้งในด้านเชิงบวกและเชิงลบ ดังต่อไปนี้ ในเชิงบวก จะเห็นว่า การดูดวงจะเป็นรูปแบบใดก็ตาม ได้มีการสอดแทรกหลักคำสอนทางศาสนาไว้ด้วย เช่น หลักของการทำบุญ โดยเฉพาะการถวายสังฆทาน การปล่อยนก ปล่อยปลา การสอนหลักธรรมเรื่องความไม่ประมาทหรือการมีสติในการดำเนินชีวิต ดังนั้น การดูดวงหากไม่เป็นการลุ่มหลงจนเกินไป ก็สามารถเป็นสะพานบุญในการชำระกิเลสของผู้ดูดวงได้ ดังนั้น หมอดูจึงมีบทบาทสำคัญ

ในการชี้แนะสังคมที่เชื่อในเรื่องดวงให้เป็นคนดีมีศีลธรรม เพราะมีอิทธิพลทางด้านจิตใจเป็นอย่างมาก หากหมอดูมีสถานะเป็นนักบวชด้วยแล้ว ก็ยิ่งง่ายต่อการสร้างศรัทธาและเผยแพร่หลักธรรมทางศาสนา

ส่วนผลกระทบในเชิงลบ อาจจำแนกเป็น 2 ด้าน คือ 1) ด้านหมอดูที่ไม่คำนึงถึงจรรยาบรรณหรือหลักจริยธรรมในการประกอบอาชีพนี้ จึงเป็นช่องทางกอบโกยผลประโยชน์บนฐานความเชื่อของสังคมที่ยังไม่อุดมด้วยปัญญา แทนที่จะเป็นการให้กำลังใจในการดำรงชีวิต แต่กลับเป็นการส่งเสริมความมั่งงายต่อสังคมได้ ยิ่งหากเป็นนักบวชก็ยิ่งเสี่ยงต่อการประพฤติผิดหลักธรรมวินัยได้ด้วยเช่นกัน 2) ด้านเจ้าชะตาที่อาจทำให้เป็นคนหลงติดในการเชื่อดวงชะตา มากกว่าการพึ่งพาตนเอง ดังนั้น ความฉลาดในการทำบุญจากการดูดวง จึงดูเหมือนเป็นหนทางอึกยาวไกลสำหรับคนที่ต้องการจะพ้นทุกข์ตามหลักการของพระพุทธศาสนา

สรุป

จากที่ได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องชีวิตเป็นไปตามดวงจริงหรือ สามารถสรุปเนื้อหาได้ว่า ดวงคือ โชคชะตา ความเชื่อ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึง เป็นสิ่งที่ไม่

สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า เป็นสิ่ง
ลึกลับ เป็นตัวกำหนดชีวิตของคน ที่ทุก
คนสามารถดูผ่านการทำนายจากหมอ
ดูในแบบต่าง ๆ ได้ เช่น ดูดวงด้วย
ลายมือ ดูดวงด้วยไฟ การเสี่ยงทาย
เป็นการทำนายเรื่องราวต่าง ๆ ทั้ง
ความรัก การเรียน การทำงาน สุขภาพ
ที่สามารถรู้ล่วงหน้าได้และสามารถ
นำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต
ประจำวันเพื่อความสบายใจของตัว
บุคคล และในส่วนของ การดูดวงถือ
เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่สามารถบอก
ถึงเรื่องราวที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต
เพื่อเตรียมรับมือต่อสถานการณ์ที่จะ
เกิดขึ้นและเป็นการสร้างความมั่นใจ
ให้แก่บุคคล ในปัจจุบันความเชื่อใน
เรื่องของดวงยังคงมีอยู่ เนื่องจาก
มนุษย์มีความสลับซับซ้อน มีปัญหาใน
ชีวิตที่มากขึ้นและละเอียดอ่อนต่อจิตใจ
จึงเกิดความไม่แน่นอนในชีวิตที่ไม่
สามารถอธิบายในเชิงวิทยาศาสตร์
หรือในเชิงของความเป็นเหตุผลได้ ซึ่ง

บางครั้งเป็นเรื่องเหนือธรรมชาติ แม้ว่า
สิ่งที่ตัวเองทำอยู่จะทำให้ประสบ
ความสำเร็จหรือดีอยู่แล้วก็ตาม แต่ก็
อาจมีปัจจัยในหลาย ๆ ด้านส่งผล
กระทบต่อชีวิตให้มีการเปลี่ยนแปลงไป
ในทิศทางอื่นหรือเป็นไปในทางทิศทาง
ที่ไม่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น ในหัวข้อ
บทความที่ว่า ชีวิตเป็นไปตามดวงจริง
หรือ จึงอาจตอบได้ว่า ชีวิตไม่ได้เป็นไป
ตามดวง แต่มนุษย์ต่างหากที่เป็นผู้
กำหนดดวงขึ้นมาจากการกระทำใน
อดีตและในปัจจุบัน ซึ่งคนที่ฉลาดก็จะ
อาศัยดวงชะตาที่ทำนายเป็นหนทางใน
การทำความดีต่อไป เป็นการสร้างดวง
ชะตาใหม่ที่ดีในอนาคต หากเป็นคนที่ยัง
ไม่ฉลาดเพียงพอ ก็จะทนทุกข์อยู่กับ
ดวงชะตาที่ย่ำแย่ แต่ไม่สร้างดวงชะตา
ใหม่ด้วยการทำความดีใด ๆ เรื่องดวง
จึงเป็นความเชื่อเหมือนดาบสองคมที่
สังคมต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไปว่า
จะให้คุณหรือให้โทษมากกว่ากัน หรือ
เป็นที่พึงอย่างแท้จริงหรือไม่ อย่างไร

บรรณานุกรม

- กฤติกาวัลย์ หิรัญสี. (2554). *ศึกษาความสอดคล้องของหลักการพยากรณ์ในคัมภีร์
พระพุทธศาสนาเถรวาทและวิชาโหราศาสตร์ไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธ
ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เชมชาติ ปริญาอนุสรณ์. (2562). รูปแบบการพยากรณ์โหราศาสตร์ไทยเชิงพุทธบูรณา
การ. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์*. 15 (1), 67-78.

- ณัฐฐา อำไพ และคณะ. (2554). *พฤติกรรมความเชื่อในการดูดวงไฟทาโร่ ไฟยิปซี*. รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี.
- ดวงใจ ภาวนานารักษ์ และคณะ. (2554). *พฤติกรรมความเชื่อในการดูดวงด้วยไฟทาโร่ (ไฟยิปซี) ของประชากรในบริเวณสยามแควร์. การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปีการศึกษา 2554. สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. วันที่ 17-18 กันยายน.*
- ธัญญา นาคบุตร. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านโหราศาสตร์กับความสุขในที่ทำงานของพนักงาน บมจ. ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ สายงานปฏิบัติการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- ปริญญา นาคปฐม และพิทักษ์ ศิริวงศ์. (2560). *รูปแบบและพฤติกรรมในการบริการศาสตร์พยากรณ์ของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 8 (1), 68-94.*
- พระมหาสมคิด เสือกะ. (2543). *จริยธรรมในอาชีพโหราจารย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.*
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่ม 10, 15, 20, 22, 27. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- มหามกุฏราชวิทยาลัย. (2553). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับสยามรัฐ เล่ม 20. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.*
- สำนักข่าวเดลินิวส์. (6 มกราคม 2557). *วิเคราะห์ดวงชะตาผ่าน ‘เส้นผม’ หนึ่งพลังเสริมมงคล เสริมความดี. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <https://www.dailynews.co.th/article/206417>*
- สำนักข่าว Sanook. (22 พฤษภาคม 2558). *ศาสตร์แห่งดูดวง ทั้ง 9 ศาสตร์. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2563, จาก <https://www.sanook.com/horoscope/67717/>*
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (1 กุมภาพันธ์ 2556). *ความหมายของดวงชะตา. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <http://www.royin.go.th/?knowledge=ดวง-โกลก-โชค-ขง-๑-กุมภาพันธ์>*

- อักรกิตต์ สีนธวงศ์ศรี. (2559). การรับรู้ การเสพติดและผลกระทบจากการดูดวง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2560). พฤติกรรมการดูดวงของคนเมืองในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารวิจัยสังคม. 40 (1), 201-225.
- Reethasri, N. (3 กุมภาพันธ์ 2562). จากการดูหมอ สู่วิทยาศาสตร์ในแอปพลิเคชันอะไรทำให้เรายังดูดวง. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <https://thematter.co/social/horoscope-today/69980?fbclid=IwAR177qt9M7zuqAsXqscBEoFJusq-%20oNQ92r48AiaT3Vljrmn5Q6buZ3wwXg>